

MILJØ-
DIREKTORATET

STATENS
NATUROPPSYN

Statens naturoppsyn - rolle i verneområder

Kari Kveseth, Erik Ydse, Lars Olav Lund

Statens naturoppsyn – miljøforvaltningens feltapparat

SNO - etablert som følge av
Lov om statlig naturoppsyn av 1996

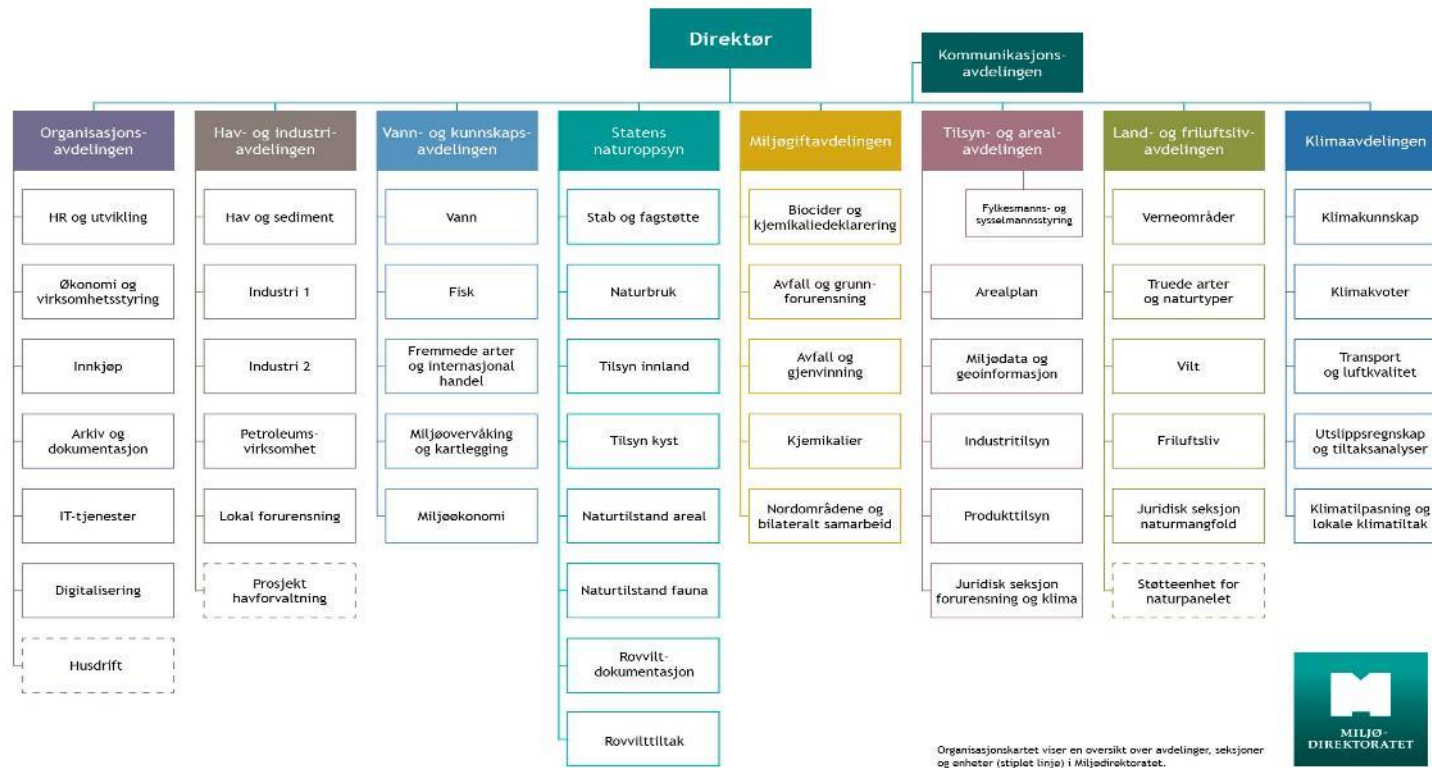
Tilsyn av virksomhet i følge:

- Naturmangfoldloven
- Viltloven
- Laks- og innlandsfiskeloven
- Motorferdselsloven
- Friluftsløven
- Kulturminneloven
- Markaloven

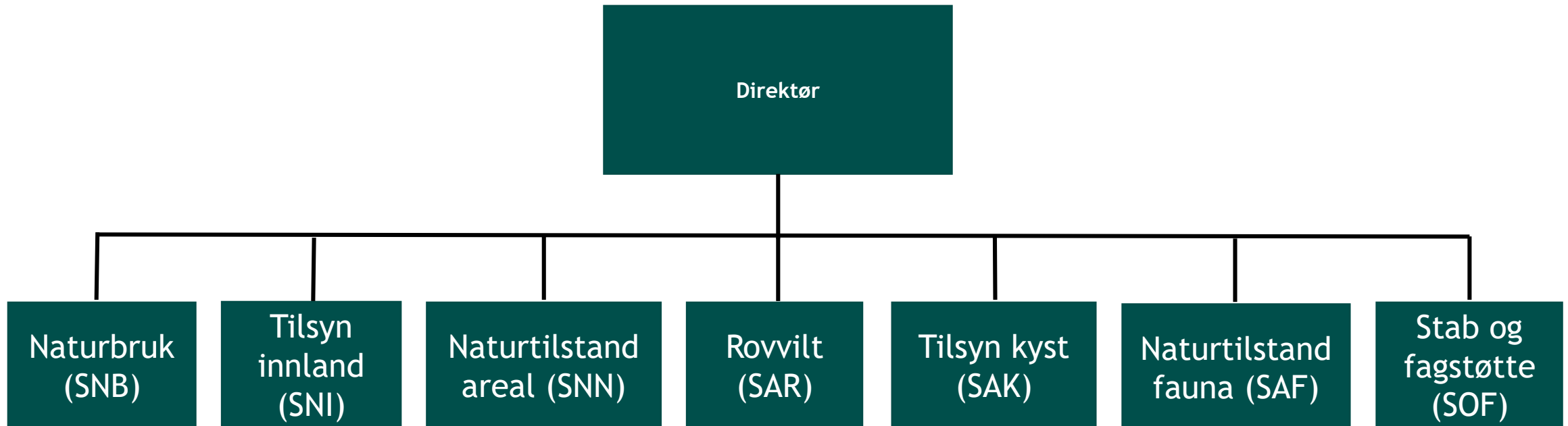

Foto: NRK v/Odd Arne Olderbakk

Organisasjonskart Miljødirektoratet

SNO organisering

Våre kjerneoppgaver er å ivareta nasjonale miljøverdier og forebygge miljøkriminalitet

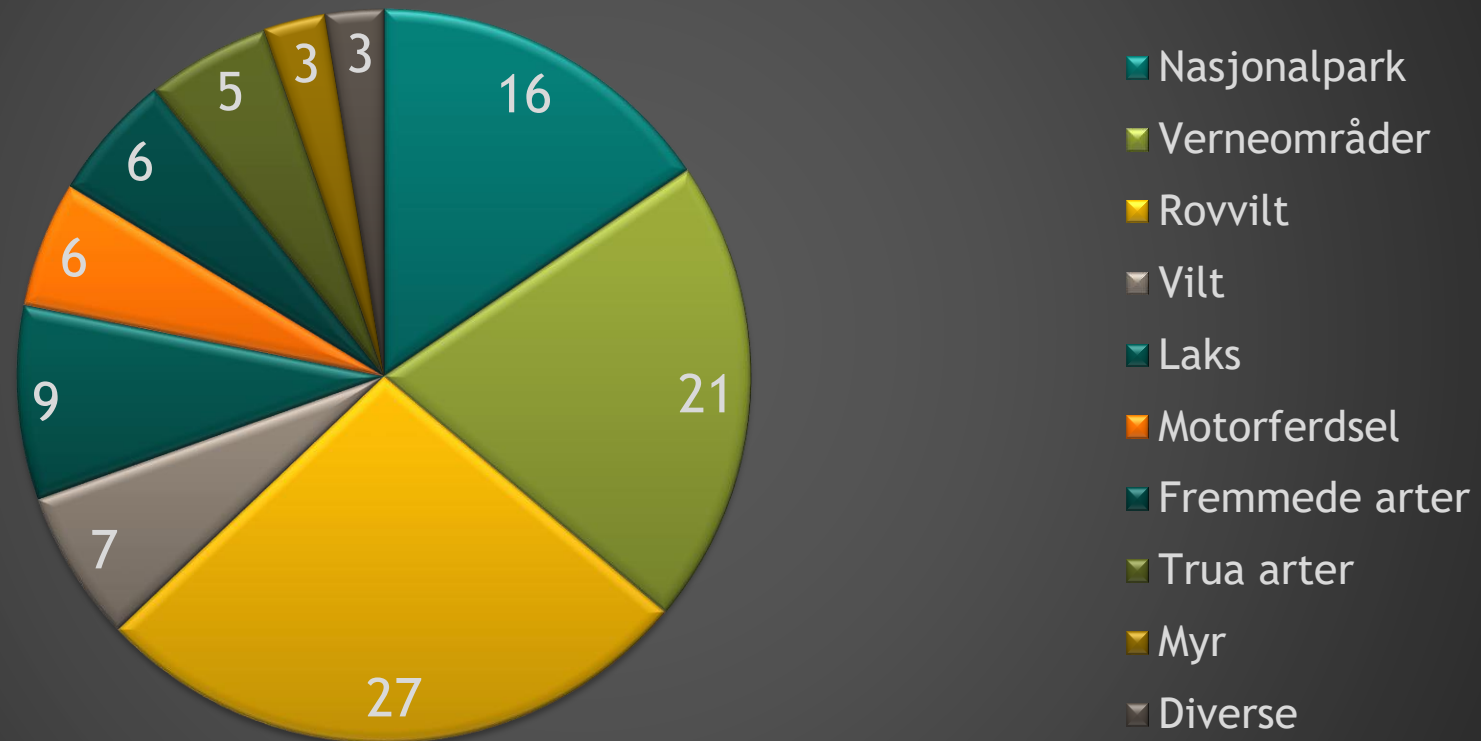
Dette gjøres gjennom å drive:

- Oppsyn/kontroll
- Informasjon
- Veiledning
- Skjøtsel
- Registrering
- Dokumentasjon
- Tilrettelegging

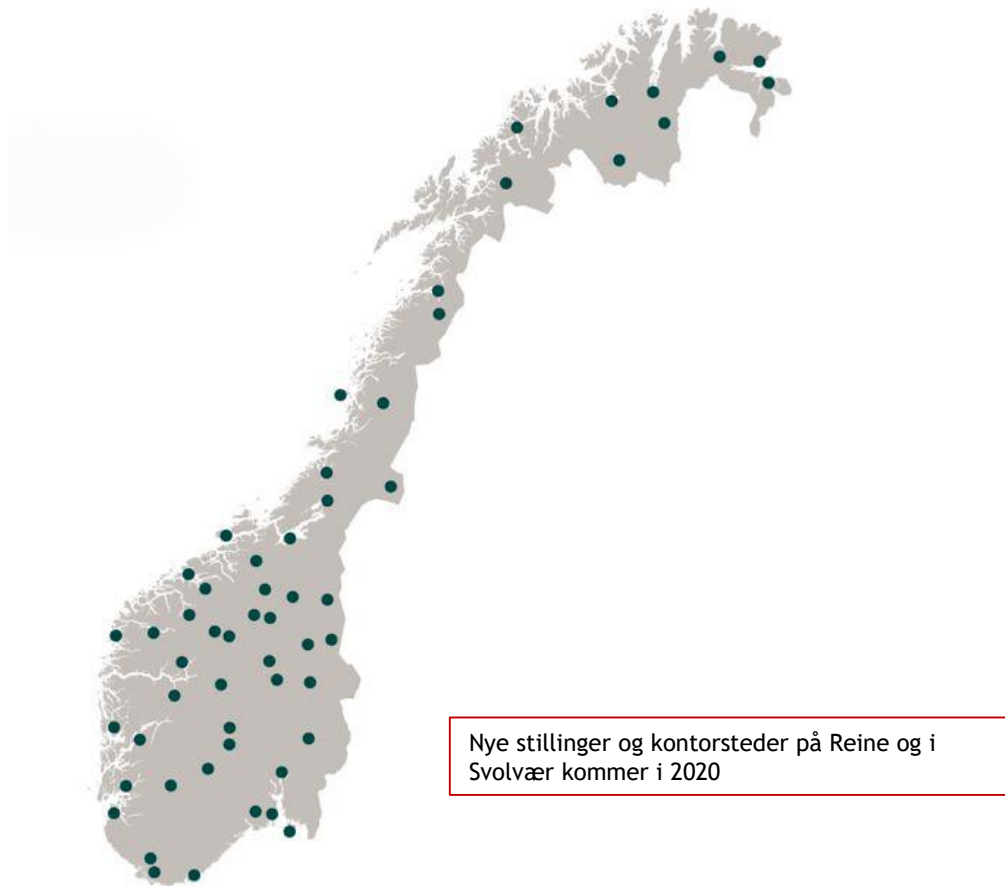

SNO ressursbruk i 2019

Ukeverk 2019 (%)

SNOs lokalkontorer

- Ca. 100 ansatte naturoppsyn
- 24 i ledelse og stab
- Ca. 150 rovviltkontakter

- Tjenestekjøp fra drøyt 200 aktører - hvorav 60 fjellstyrer og noen bygdeallmenninger

Lokale ressurser i Trøndelag

- *Namsos: Odd Magne Kvålshagen*
- *Steinkjer: Ole Morten Sand, Arne Jostein Devik, Even Bjørnes, Erlend Skutberg*
- *Lierne: Tore Solstad, Rune Moen*

- **Røros: Tom Johansen** (Femundsmarka, Gutulia, Skardsfjella-Hyllingsdalen, Sylan)
- **Budalen: Berit Broen** (Forollhogna, Skarvan-Roltdalen)
- **Kvikne: Erik Ydse** (Forollhogna, (Femundsmarka, Gutulia))
- **Trondheim: Georg Bangjord**
- **Oppdal: Tord Bretten, Frode Aalbu**
- **Rindal: Lars Olav Lund, Ola Eirik Bolme** (Trollheimen, Dovrefjell-Sunndalsfjella)

- + Rovviltkontakter

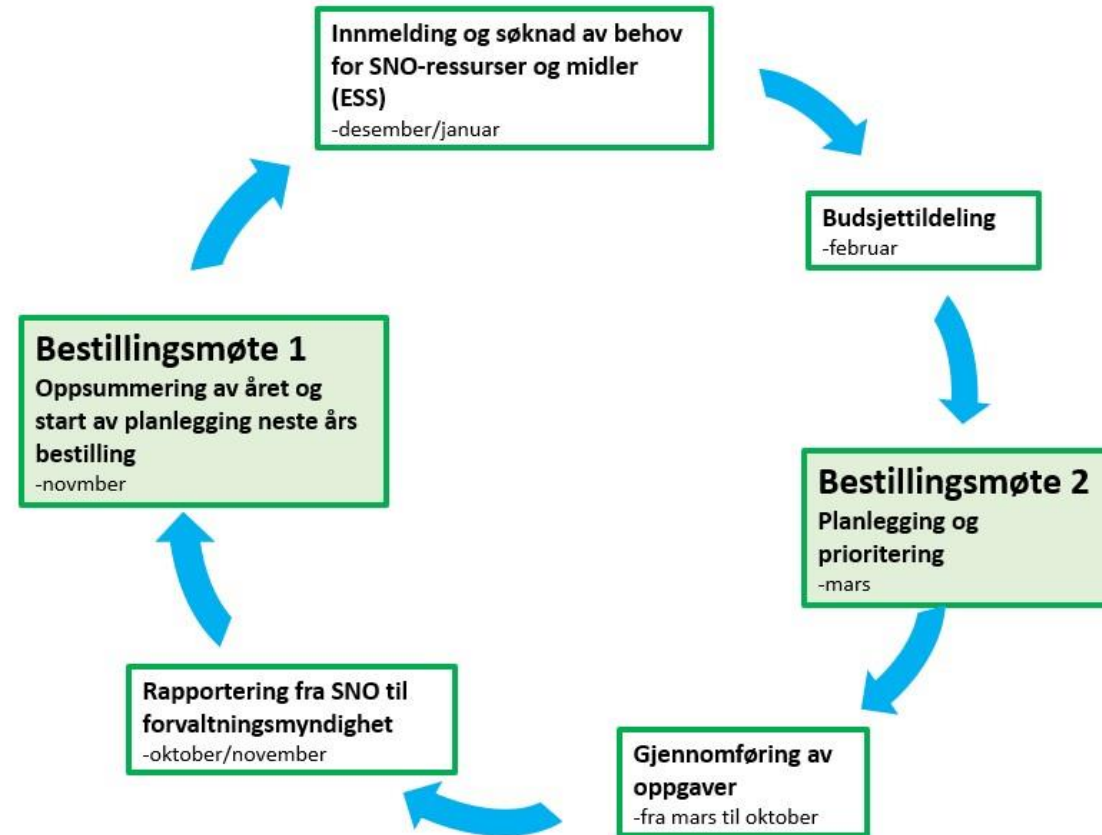
- + Tjenestekjøp: mange fjellstyrer, andre firmaer

SNO rolle i verneområdeforvaltningen

- Føre oppsyn med aktivitet (etterlevelse av regelverk) og naturtilstand.
- Følge opp avtalte bestillinger
- Bidra på forvaltningens møter, befaringer, faglige innspill til planarbeid når ønskelig
- Løpende dialog med forvaltningsmyndigheten etter behov

Årshjul for bestilling og samarbeid mellom forvaltningsmyndighet og SNO

Bestillinger fra verneområdestyrene til SNO

- Innspill til oppsynsvirksomheten (særlige prioriteringer)
- Bestilling av tiltak i verneområde/-ene
- Forvaltningsmyndighet må sørge for at nødvendige formaliteter er i orden (grunneieravklaringer ol)

Kontroll av dispensasjoner gitt av forvaltningsmyndighet

- Vilkår i dispensasjoner må være kontrollerbare
- Viktig med stedsangivelse i kart, tidsrom, kjørebok, tegninger, ol.

Oppfølging av ulovlige forhold

- Både forvaltningsmyndighet og SNO har rett og plikt til å følge opp avvik
- Ved avvik sjekker SNO ut fakta med aktuell forvaltningsmyndighet
- Samarbeid om virkemiddelbruk
- Gjensidig info viktig
- Viktig å skape god søknadskultur og få respekt for vedtak og vilkår

Samarbeid med andre etater/organisasjoner

- Tjenestekjøp av fjellstyrer mv
- Politiet
- Fylkesmennene
- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Tollvesen og andre tilsynsetater

Foto: SNO

Så noen glimt fra hverdagen i verneområdene i Trøndelag

Miljøforvaltningens operative feltorgan

- De viktigste oppgavene våre er kontroll, informasjon og veiledning,
- i tillegg til registrering, dokumentasjon, skjøtsel og tilrettelegging.
- Tilsyn med landets nærmere 3 000 verneområder utgjør en sentral del av virksomheten vår,
- sammen med oppgaver innen rovviltforvaltning.
- Oppgaver innen rovviltforvaltning består blant annet av bestandsregistrering og skadedokumentasjon knyttet til erstatningsordningen for bufe og tamrein.

Kontrollstrategi

Kontrollaktiviteten skal være risikobasert og legges særlig vekt på å:

- Sikre effektiv og ensartet oppsynspraksis
- Målrette oppsynsinnsats basert på risikovurdering
- Rask og enhetlig oppfølging der det avdekkes lovbrudd
- Videreutvikle samarbeidet med relevante parter
- Arbeide med informasjon og veiledning
- Samarbeidet med andre kontrolletater skal videreutvikles.

Røkting av fôrautomater

- Revene fores med tørrfôr av typen som benyttes til hunder
- Hver høst og vinter settes det ut valper i områder der fjellreven enten er utdødd eller fåtallig
- Valpene utrustes med et kunstig hi og fôringsautomater som de kjenner godt fra stasjonen
- Valpenes videre skjebne følges ved hjelp av chiplesere, DNA fra ekskrementer og automatiske kamera ved fôrautomatene

Foto: Tom Johansen, Statens naturoppsyn

Foto: Tom Johansen, Statens naturoppsyn

Foto: Lars Olav Lund, Statens naturoppsyn

MLLIG
DIREKTORATET

Naturoppsyn.no

Foto: Lars Olav Lund, Statens naturoppsyn

Tilrettelegging for å unngå slitasje mv.

- Et nærmest sammenhengende sjøsystem gjør de indre, sentrale delene av Femundsmarka lett tilgjengelig for kanopadlere
- De fleste padlerne starter fra svensk side av grensa
- Utfordrende å legge til rette for ferdsel for å unngå for mye slitasje på naturen, forsøpling, sikkerhetsrisiko mv.
- En målsetting å styre mest mulig av grupper og organisert ferdsel vekk fra sårbare områder

Plikt til å føre kontroll

- Statens naturoppsyn har plikt til å føre kontroll
- Plikten innebærer at det skal føres kontroll i et slikt omfang at oppsynet kan avdekke regelbrudd
- Utover dette minstenivået, foretas en vurdering ut fra behovet for kontroll og interne prioriteringer
- Dette samsvarer med plikten etter naturmangfoldloven § 63

Prop.121 L (2012-2013) Endringer i lov om statlig naturoppsyn s. 9

Det er ca. 100 naturoppsyn ...

- 9,7 % av Fastlands-Norge er nasjonalpark
- 39 nasjonalparker på til sammen 31 294 km²

- 2,1 % av Fastlands-Norge er naturreservater
- 2 265 naturreservater på til sammen 6 782 km²

- 5,3 % av Fastlands-Norge er landskapsvernområder
- 194 landskapsvernområder på til sammen 17 231 km²

Andre fredninger og Svalbard og Jan Mayen kommer i tillegg

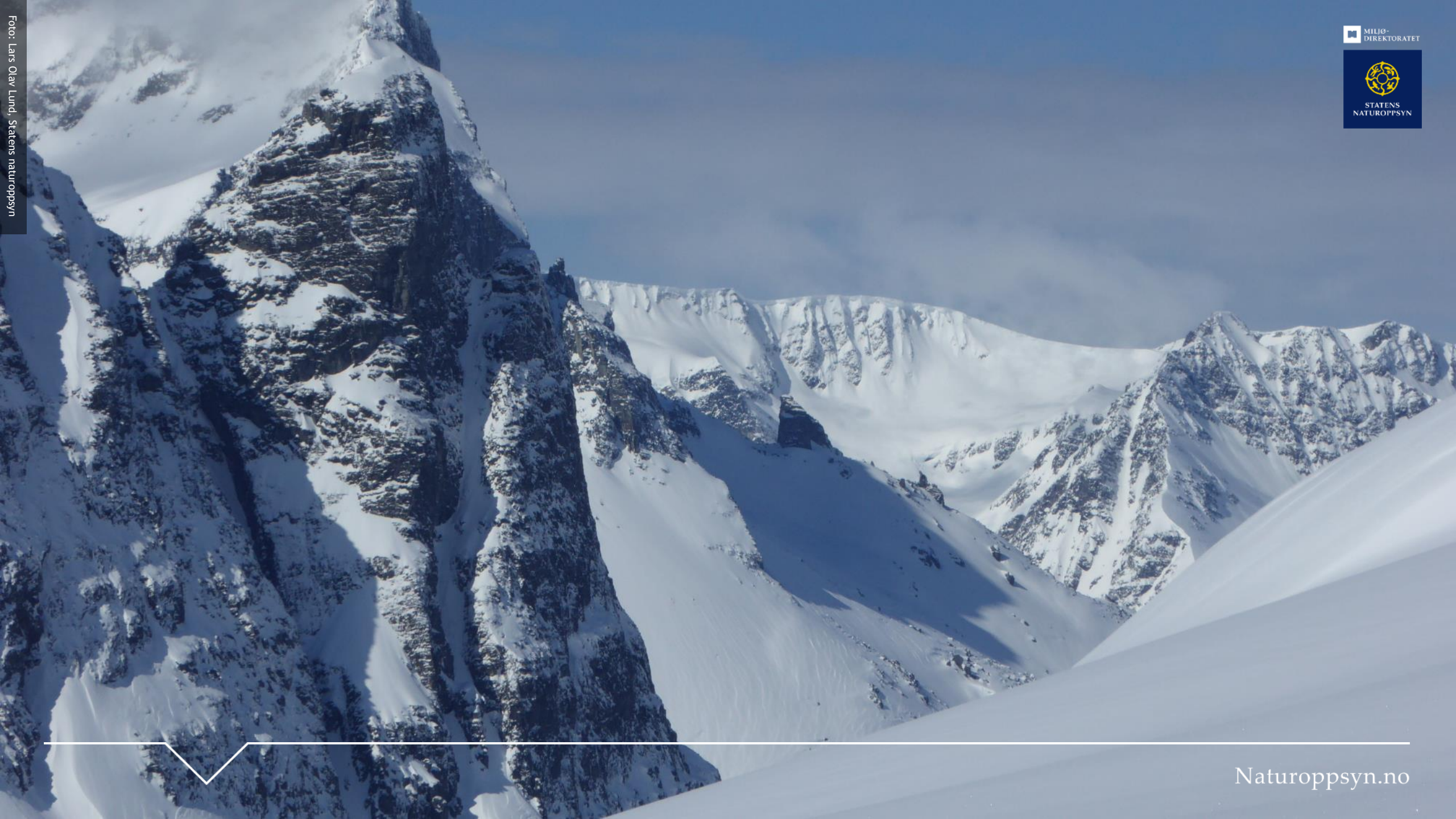

SNO og redningstjeneste

- Alle offentlige organer som har kapasitet, informasjon eller kompetanse egnet for redningsformål, plikter å bidra i redningstjenesten med til enhver tid tilgjengelige kapasiteter, kompetanse og fullmakter

Behov for motorisert ferdsel

